

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2015-3-55 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 15-39/644-224
Karar Tarihi : 03.11.2015

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Fevzi ÖZKAN, Dr. Metin ARSLAN,
Doç. Dr. Tahir SARAÇ, Kenan TÜRK

B. RAPORTÖRLER: Nimet KAVAK, Yusuf ÜLKER

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : Sanset Gıda Turizm San. Ve Tic. A.Ş.
Balabandere Caddesi, İlaç Sanayi Yolu. No: 14. İstinye,
Sarıyer/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Sanset Gıda Turizm San. ve Tic. A.Ş.'nin Evolvia markalı bebek mamasının yeniden satış fiyatını belirlediği ve Gimsa marketlerine mal teminini durdurduğu iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle; Sanset Gıda Turizm San. ve Tic. A.Ş. (SANSET GIDA) tarafından "Evolvia" marka bebek mamasının yeniden satış fiyatının tespit edildiği, belirlenen satış fiyatlarının altında satış gerçekleştiren Gimsa İnş. Turizm San. Tic. Ltd. Şti.'ne (GİMSA) ilgili ürün çeşitlerinin satışının durdurulduğu, bu yolla tüketicilerin söz konusu ürüne daha uygun fiyatlarla erişiminin engellendiği iddia edilmektedir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 07.08.2015 tarih ve 3741 sayılı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 24.08.2015 tarihli ve 2015-3-55/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, 01.09.2015 tarihli Rekabet Kurulu (Kurul) toplantısında görüşülmüş ve 15-34/524-M sayılı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca düzenlenen 27.10.2015 tarih ve 2015-3-55/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; önaraştırma konusu iddialar ile ilgili olarak SANSET GIDA'nın 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesini ihlal ettiğine ilişkin herhangi bir bulguya ulaşılamadığı ve bu nedenle aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca teşebbüs hakkında soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Hakkında İnceleme Yapılan: Sanset Gıda Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.

- (5) Toksöz Grup bünyesinde faaliyet gösteren SANSET GIDA; Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'ndan Eylül 2007 tarihinde Tadelles, Sarelles, Gol, Gofy ve Sagra markalarını alarak gıda sektörüne adım atmış, daha sonra ürün portföyüne L'era Fresca, Zumosol ve Pernigotti markalarını da dâhil etmiştir. Dosya konusu Evolvia marka bebek maması, SANSET GIDA ile aynı grup bünyesindeki Montero Gıda San. ve Tic. A.Ş. tarafından pazarlanmaktadır.

I.2. İlgili Pazar

- (6) Dosya konusu ürün olan bebek mamalarına kullanım amacı bakımından alternatif bazı ürün grupları (inek sütü, pirinç unu, muhallebi, bisküvi gibi) olsa da, bebek mamaları gerek bebeklerin organizma ve sindirim sistemlerinin yetişkinlerinkinden farklı olması, gerekse bebeğin dönemsel ihtiyaçlarına yönelik her türlü vitamin, protein, karbonhidrat, yağ ve mineralleri en uygun bileşimle içermesi ve bu yönüyle bebeğin gereksinimlerini en iyi şekilde tek seferde karşılayabilmesi nedeniyle diğer gıda maddelerinden ayrılmaktadır.
- (7) 14.8.2003 tarih ve 03-56/651-299 sayılı Kurul kararında da belirtildiği üzere; bebek mamaları biberon, kaşık ve kavanoz mamaları olmak üzere üç ana kategoride değerlendirilmektedir. Bu kategorilerden biri olan biberon mamaları, başlangıç ve devam biberon mamalarından oluşmaktadır. Bu mamalar birbirlerinden, hangi aylardaki bebekler için kullanılabileceklerine, anne sütüne yakınlıklarına, içerdikleri enerji miktarına göre farklılaşmaktadır. Ayrıca Türkiye'de fiilen tüm mamalar için kamuoyuna yönelik reklamların yapılması yaygın olmamakla birlikte, çeşitli ulusal ve uluslararası düzenlemeler çerçevesinde başlangıç biberon mamaları için geçerli promosyon ve reklam yasağı gibi uygulamalar başlangıç biberon mamalarını hem devam biberon mamalarından hem de diğer bebek mamalarından rekabetçi koşullar bakımından ayırmaktadır. Diğer iki kategoriye oluşturan kaşık ve kavanoz mamaları ise, biberon mamalarının alternatifini oluşturmamakta; bebeklerin büyüdükçe artan besinsel ihtiyaçlarını karşılamak üzere sadece biberon mamalarının yeterli olmamasından dolayı, bunların tamamlayıcısı olarak tüketilmektedir.
- (8) İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. maddesinde "...inceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa pazar tanımı yapılmayabilir." denilerek, inceleme konusu işlem bazında olası pazar tanımlarının ulaşılan sonucu etkilemediği durumlarda Kurul'un ilgili pazarı tanımlamayabileceği ifade edilmiştir. Bu bağlamda mevcut dosya kapsamında ilgili ürün pazarı ve coğrafi pazar tanımı yapılmasına gerek duyulmamıştır.

I.3. Yapılan İnceleme ve Tespitler

- (9) Dosya kapsamında ilk inceleme sürecinde 12.08.2015 tarihinde başvuru sahibi ile telefon görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Görüşmede başvuru sahibi tarafından;
- (**.....TİCARİ SIR.....**),
  - GİMSA marketlerinin Evolvia marka bebek mamalarını uygun fiyattan sattığı için Şubat 2015'ten bu yana ürün tedarikini sağlayamadığı,
  - Bu durumun eczanelerin GİMSA'nın söz konusu ürünleri düşük fiyatla satmasından rahatsız olmasından ileri geldiği,
  - GİMSA marketlerinin, SANSET GIDA ile çikolata veya başka çeşit ürünlerde işbirliği içerisinde olduğu için bu durumu şikâyet edemediği
- hususları ifade edilmiştir.
- (10) Öneri araştırma sürecinde SANSET GIDA'da 15.10.2015 tarihinde yerinde inceleme yapılmıştır. İnceleme kapsamında yapılan görüşmede şirket temsilcisi Av. Volkan ARICI tarafından;
- Şirketlerinin bebek maması olarak Evolvia markalı ürünleri yaklaşık bir yıl önce pazara sunduğu,
  - Pazar paylarının şu an için çok düşük olduğu,
  - Şirketlerinin ana amacının satışı artırmak ve pazar paylarını büyütme olduğu,

15-39/644-224

- Bu nedenle fiyatın düşmesini engelleyecek şekilde minimum satış fiyatı belirlenmesi ve/veya dikte edilmesinin toplam satış rakamını düşüreceği için mantıklı bir uygulama olmadığı,
- Pazar payını arttırmaya çalışan bir firma açısından bu durumun hayatın olağan akışına aykırı olduğu,
- Ürünün ucuz olmasının satış adedini arttırıcı bir etkiye sahip olduğunun aşikâr olduğu ve mevcut pazar payı ile ürünün tüketiciye satış fiyatı üzerinde şirketin tavsiye fiyat dışında bir uygulaması ve baskısı olmadığı,
- Şirket politikalarının bu yönde olmasına rağmen eski yetkili çalışanları ile hukuki süreçlerinin olduğu ve problemleri ayrılış süreci yaşadıkları

hususları ifade edilmiştir.

- (11) Bununla birlikte yerinde incelemede yeniden satış fiyatının belirlendiğine veya tavsiye edilen fiyatlardan sapmalara yaptırım uygulandığına dair herhangi bir belge bulunmamıştır. Teşebbüs ile GİMSA arasında imzalanan Yıllık Anlaşma Formu'nda yeniden satış fiyatı ile ilgili herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.
- (12) Yerinde inceleme sırasında tavsiye edilen fiyatlardan farklı fiyatlar üzerinden yapılan satışlara ilişkin fatura ve fiş örnekleri talep edilmiştir. Teşebbüs tarafından gönderilen fatura ve fiş örnekleri incelendiğinde tavsiye edilen liste fiyatından farklı fiyatlarda satışlar yapıldığı görülmüştür.
- (13) Önaraştırma sürecinde GİMSA'da 26.10.2015 tarihinde başvuruya ilişkin gerçekleştirilen görüşmede firma yetkilisi tarafından, ürünlerin yeniden satış fiyatına herhangi bir müdahalenin söz konusu olmadığı, Evolvia marka bebek mamasının satışına talep görmediği için son verdikleri, daha sonra diğer ürünlerde de SANSET GIDA ile aralarındaki ticaret ilişkisini bitirdikleri ifade edilmiştir.

I.4. Değerlendirme

- (14) Söz konusu başvuruda özetle, SANSET GIDA'nın, GİMSA'nın yeniden satış fiyatını belirlediği ve anılan satış fiyatına uymama sonucunda mal tedarikini durdurduğu ifade edilmektedir.
- (15) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin (a) bendinde; *"mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi"* hukuka aykırı ve yasak olarak değerlendirilmiştir. Diğer yandan 2003/3 ve 2007/2 sayılı Rekabet Kurulu Tebliği ile Değişik, 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara ilişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin (2002/2 sayılı Tebliğ) 4. maddesinde, taraflardan herhangi birinin baskısı veya teşvik etmesi sonucu sabit veya asgari satış fiyatına dönüşmemesi koşuluyla, sağlayıcının azami satış fiyatını belirlemesi veya satış fiyatını tavsiye etmesinin mümkün olduğu ifade edilmektedir.
- (16) Yerinde incelemede SANSET GIDA'nın tavsiye niteliğinde olduğunu ileri sürdüğü fiyatlara uymaları için satış noktalarına bir zorlamada bulunduğu veya uyulmaması durumunda herhangi bir yaptırım uygulama yönünde aktif bir irade sergilediğine yönelik herhangi bir belge ya da bulguya ulaşılamamıştır. Diğer yandan teşebbüs tarafından sunulan, farklı satış noktalarından temin edilen fatura örnekleri ve görseller incelendiğinde farklı ürün grupları bazında tavsiye edilen fiyatlardan farklı fiyatlarda satış yapıldığı görülmüştür.
- (17) SANSET GIDA'nın pazardaki konumunu ve pazar payını değerlendirebilmek için teşebbüste yapılan yerinde inceleme esnasında teşebbüsten bilgi talebinde bulunulmuştur. Teşebbüs yetkilileri, bebek maması pazarında %(.....) civarında pazar payına sahip olduğunu tahmin ettiklerini ifade etmiştir. Bu pazarda faaliyet gösteren ve

15-39/644-224

pazar payının büyük kısmını oluşturan başlıca markalar arasında Aptamil, Bebelac, Hipp, SMA, Hero Baby gibi markalar bulunmaktadır.

- (18) Buna ek olarak Evolvia Nutripro markalı bebek mamasının ecza depoları, eczaneler ve marketler kanalıyla satışa sunulduğu, toplam tahmini satış noktaları arasında söz konusu ürünün satış kanallarından ecza depolarının %(.....)'ine, eczanelerin %(.....)'üne ve marketlerin %(.....)'ine ulaştığı ifade edilmiştir. Evolvia Nutripro markalı bebek mamasının satışa sunulduğu toplam satış noktasının tüm noktalar içerisindeki payının %(.....) olduğu göz önünde bulundurulduğunda, ürünün pazardaki penetrasyonunun düşük olduğu kanaatine rahatlıkla ulaşılabilmektedir.
- (19) Dosya konusu bilgiler özetlendiğinde; satış noktalarının uygulamada farklı fiyatlardan ürün satabilmesi, tavsiye edilen fiyattan sapmalara yaptırım uygulandığına yönelik bir belgeye rastlanmaması, SANSET GIDA'nın pazar payının çok düşük olması, markanın pazar payıyla ilişkili olarak pazardaki penetrasyonunun yüksek olmaması, GİMSA'nın konuya ilişkin beyanı, (.....TİCARİ SIR.....) gibi unsurlar dikkate alınarak, SANSET GIDA'nın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine yönelik bir tespit bulunmanın mümkün olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

- (20) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.